

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0616/ 4202

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอังสวาล์ กทม. 10200

23 เมษายน 2550

เรื่อง สรุปรุสถานการณ์ภัยแล้ง สถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เมษายน 2550)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 24 เม.ย. 2550

ตามที่ได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้งขึ้นในหลายจังหวัดทั่วทั้งประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ประชาชนเริ่มประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร ทำให้พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายแล้วเป็นบางส่วนและคาดว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะยังคงดำรงอยู่ต่อไปอีก ซึ่งจังหวัดที่ประสบภัยรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิต่างๆ ได้เร่งระดมการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง และในห้วงระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 23 เมษายน 2550 ได้เกิดสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยกระทรวงมหาดไทยได้สรุปรุสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกสัปดาห์แล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทย โดยสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงขอสรุปรุสถานการณ์ภัยแล้งตลอดจนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจนถึงวันที่ 23 เมษายน 2550 และสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 23 เมษายน 2550) นำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังนี้

1. สถานการณ์ภัยแล้ง (ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 เมษายน 2550)

1.1 พื้นที่ประสบภัย รวม 49 จังหวัด 395 อำเภอ 48 กิ่งฯ 2,411 ตำบล 17,824 หมู่บ้าน

(คิดเป็นร้อยละ 29.14 ของหมู่บ้าน 61,170 หมู่บ้านใน 49 จังหวัด และคิดเป็นร้อยละ 24.20 ของหมู่บ้านทั้งหมดของประเทศ) แยกเป็น

ที่	พื้นที่ประสบภัย							ราษฎรประสบภัย	
	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	กิ่ง	ตำบล	หมู่บ้าน	รายชื่อจังหวัด	ครัวเรือน	คน
1	เหนือ	17	126	10	731	4,653	กำแพงเพชร สุโขทัย ลำปาง แพร่ ตาก เพชรบูรณ์ น่าน ลำพูน พิจิตร เชียงใหม่ เชียงราย อุดรดิตถ์ พิษณุโลก พะเยา แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ และอุทัยธานี	353,423	1,212,268
2	ตะวันออกเฉียงเหนือ	19	209	32	1,384	11,470	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น หนองคาย มุกดาหาร ยโสธร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ หนองบัวลำภู บุรีรัมย์ สกลนคร นครพนม อุดรธานี ศรีสะเกษ นครราชสีมา อุบลราชธานี มหาสารคาม เลย สุรินทร์ และร้อยเอ็ด	993,960	3,730,250
3	กลาง	4	16	1	76	509	สุพรรณบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี และลพบุรี	58,000	196,900
4	ตะวันออก	5	20	5	109	572	จันทบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี	69,550	248,350
5	ใต้	4	24	0	111	620	นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี และสงขลา	34,881	111,724
รวมทั้งประเทศ		49	395	48	24114	17,824		1,509,814	5,499,492

ตารางข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งเปรียบเทียบกับจำนวนพื้นที่ประสบภัยแล้งใน 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา

ที่	ภาค	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	2 เม.ย. 2550		9 เม.ย. 2550		17 เม.ย. 2550		23 เม.ย. 2550	
			หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	32,576	15,004	- 1,190	14,718	- 286	12,737	- 1,981	11,470	- 1,267
2	เหนือ	16,306	5,963	+ 775	6,093	+ 130	5,166	- 927	4,653	- 513
3	ตะวันออก	4,816	1,383	+ 150	1,152	- 231	615	- 537	572	- 43
4	ใต้	8,588	1,532	- 89	1,417	- 115	800	- 617	620	- 180
5	กลาง	11,377	1,246	+ 61	1,103	- 143	569	- 534	509	- 60
	รวม	73,663	25,128	- 293	24,483	- 645	19,887	- 4,596	17,824	- 2,063

☛ เปรียบเทียบกับสถานการณ์ภัยแล้งเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา เมื่อวันที่ 17 เม.ย. 2550 (รวม 53 จังหวัด 425 อำเภอ 50 กิ่งฯ 2,624 ตำบล 19,887 หมู่บ้าน) ปรากฏว่ามีจำนวนจังหวัดลดลง 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ตรัง ระนอง และสตูล และมีหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งมีจำนวนลดลง รวม 2,063 หมู่บ้าน

☛ ในห้วงสัปดาห์ที่ผ่านมามีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนพัดเข้ามาปะทะกับมวลอากาศร้อนที่ปกคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก ประกอบกับมีแนวลมพัดสอบของลมฝ่ายใต้ ทำให้เกิดพายุฤดูร้อน มีฝนฟ้าคะนอง ประกอบกับการทำฝนหลวงของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรประสบผลสำเร็จ ทำให้มีฝนตกกระจายเป็นบริเวณกว้างทั่วประเทศ ทำให้สถานการณ์ภัยแล้งในเกือบทุกพื้นที่ลดความรุนแรงลงไป

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งปี 2550 กับปี 2549 ในห้วงเวลาเดียวกัน

ที่	ภาค	ข้อมูลปี 2549 (ณ วันที่ 23 เมษายน 2549)		ข้อมูลปี 2550 (ณ วันที่ 23 เม.ย. 2550)		เปรียบเทียบข้อมูลภัยแล้ง ปี 2550 กับปี 2549	
		หมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั่วประเทศ)	หมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั่วประเทศ)	จำนวนหมู่บ้าน + เพิ่ม - ลด	คิดเป็นร้อยละ
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	15,042	46.18	11,470	35.21	- 3,572	- 23.75
2	เหนือ	5,423	33.26	4,653	28.54	- 770	- 14.20
3	ตะวันออก	1,066	22.13	572	11.88	- 494	- 46.34
4	ใต้	263	3.06	620	7.22	+ 357	+ 135.74
5	กลาง	734	6.45	509	4.47	- 225	- 30.65
	รวม	22,528	30.58	17,824	24.20	- 4,704	- 20.88

☛ เปรียบเทียบหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งเมื่อปี 2549 ในช่วงเวลาเดียวกัน (วันที่ 23 เม.ย. 2549) รวม 61 จังหวัด 462 อำเภอ 46 กิ่งฯ 3,039 ตำบล 22,528 หมู่บ้าน (ร้อยละ 30.58 ของหมู่บ้านทั้งหมด) โดยปี 2550 (รวม 49 จังหวัด 395 อำเภอ 48 กิ่งฯ 2,411 ตำบล 17,824 หมู่บ้าน) มีหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งน้อยกว่า 4,704 หมู่บ้าน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.88

1.2 ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 1,509,814 ครัวเรือน 5,499,492 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.75 ของครัวเรือนทั้งหมด 11,843,177 ครัวเรือน ใน 49 จังหวัดที่ประสบภัยแล้ง)

1.3 พื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 127,913 ไร่ (จำนวน 16 จังหวัด)

1.4 การให้ความช่วยเหลือ

1.4.1 การจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร

- (1) การสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รวม 1,725 เครื่อง แยกเป็น
- จังหวัด/อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ 888 เครื่อง
  - กรมชลประทาน ได้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รวม 837 เครื่อง แยกเป็น
เพื่อการเพาะปลูก 762 เครื่อง เพื่อการอุปโภคบริโภค 75 เครื่อง
- (2) จังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้
- จัดทำท่อนบ/ฝายเก็บกักน้ำ (ชั่วคราว) 13,562 แห่ง - ขุดลอกแหล่งน้ำ 3,581 แห่ง

1.4.2 การปรับปรุง ซ่อมและทำความสะอาดภาชนะเก็บน้ำ ดังนี้

- ถังเก็บน้ำ คสล. 1,041 แห่ง - ถังปูนฉาบ 509 แห่ง - ถังไฟเบอร์ 912 แห่ง
- โอ่งซีเมนต์ 9,920 แห่ง - เปาล้างบ่อบาดาล 1,747 แห่ง
- หอถังระบบประปาหมู่บ้าน 986 แห่ง - หอถังระบบประปาภูเขา 999 แห่ง

การสร้างภาชนะเก็บน้ำ ดังนี้

- ถังเก็บน้ำ คสล. 147 แห่ง - ถังปูนฉาบ 171 แห่ง - ถังเหล็ก 165 แห่ง
- ถังไฟเบอร์ 159 แห่ง - โอ่งซีเมนต์ 1,149 แห่ง - หอถังระบบประปาหมู่บ้าน 177 แห่ง
- หอถังระบบประปาภูเขา 10 แห่ง - บ่อน้ำตื้น 127 แห่ง

1.4.3 การแจกจ่ายน้ำอุปโภค/บริโภคของจังหวัดที่ประสบภัย

ใช้รถบรรทุกน้ำ 1,917 คัน แจกจ่ายน้ำ 77,235 เที่ยว จำนวน 650,562,567 ลิตร

1.4.4 งบประมาณดำเนินการใช้จ่ายไปแล้ว จำนวน 551,233,393 บาท แยกเป็น

- (1) งบอุดหนุนราชการของจังหวัด (งบ 50 ล้านบาท) 496,550,047 บาท
- (2) งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 39,418,553 บาท
- (3) งบอื่นๆ 15,264,793 บาท

2 สรุปสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2.1 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ระหว่างวันที่ 12-23 เมษายน 2550 ในพื้นที่ 4

จังหวัดภาคเหนือตอนบน (ข้อมูลกรมควบคุมมลพิษ)

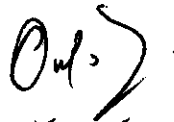
สถานี		PM ₁₀ * (เดือนเมษายน 2550)											
		12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
จ.เชียงใหม่	ศูนย์ราชการฯ อ.แมริม	57	52	42	53	50	46	39	38	38	38	38	40
	ร.ร. ยุพราชวิทยาลัย อ.เมือง	64	60	58	66	61	60	-	-	46	50	50	49
จ.ลำปาง	ม.ธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง อ.เมือง	41	43	30	40	32	25	26	35	-	46	35	29
	สนง.การประปา อ.แม่เงา	33	38	30	34	32	-	44	37	-	30	30	23
จ.เชียงราย	ร.ร.สามัคคีวิทยาคม อ.เมือง	65	51	46	38	44	44	-	81	-	30	-	-
จ.แม่ฮ่องสอน	ทสจ.แม่ฮ่องสอน อ.เมือง	169	99	78	90	81	55	52	78	-	76	71	71

หมายเหตุ 1. ค่ามาตรฐาน PM_{10} เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เท่ากับ 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
 2. ค่า PM_{10} สูงสุดเมื่อวันที่ 14 มี.ค.2550 วัดได้ 383 ไมโครกรัม/ลบ.ม. ที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
 อ.เมืองฯ จ.เชียงใหม่

สรุป ปริมาณฝุ่นละอองเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (PM_{10}) ในจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง เชียงราย และจังหวัด
 แม่ฮ่องสอน เข้าสู่ภาวะปกติ (กรมควบคุมมลพิษ แจ้งว่า ปริมาณฝุ่นละอองอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทุกสถานแล้ว
 จึงไม่รายงานข้อมูลตั้งแต่ 20 เม.ย.50)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

โทรสาร 0-2243-2201 0-2241-7499